

Udruženje za tehnologiju vode
i sanitarno inženjerstvo

Pravila

Tehničko pravilo

Radni list W 343

DVGW
UTVSI

april 2005
april 2015

Sanacija podzemnih livenih i čeličnih cevovoda oblogama
od cementnog maltera – područje primene,
zahtevi, obezbeđenje kvaliteta i ispitivanja

CIP - Каталогizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

625.78.089.11:691.535(083.133)

RADNI list W 343 : tehničko pravilo :
sanacija podzemnih livenih i
čeličnih cevovoda oblogama od
cementnog maltera - područje primene,
zahtevi, obezbeđenje kvaliteta i ispitivanja
/ [priredilo] Udruženje za tehnologiju vode
i sanitarno inženjerstvo. - Beograd :
Udruženje za tehnologiju vode i sanitarno
inženjerstvo, 2015 (Beograd : Planeta print).
- 21 str. ; 30 cm. - (DVGW [Deutscher
Verein des Gas- und Wasserfaches] pravila)

Na nasl. str.: DVGW april 2005
- UTVSI mart 2015. - Tiraž 200.

ISBN 978-86-82931-69-0

1. Udruženje za tehnologiju vode
i sanitarno inženjerstvo (Beograd)
a) Cevovodi - Obloge - Tehnički propisi
b) Cementni malter - Korišćenje
- Tehnički propisi
COBISS.SR-ID 214439692

Autorska prava zadržava Deutscher Verein des Gas- und Wasserfaches e.V. – Technischwissen-
schaftlicher Verein - DVGW (Nemačko tehničko i naučno udruženje za gas i vodu)

Izdavač za Srbiju: UTVSI, Beograd, mart 2015.
UTVSI Udruženje za tehnologiju vode i sanitarno inženjerstvo
Sinđelićeva 21
11000 Beograd
Telefon: +381 (0) 11 244 2228
Telefax: +381 (0) 11 244 1193
e-mail: office@utvsi.com
Internet: www. utvsi.com

Za područje Republike Srbije autorska prava su prenesena na Udruženje za tehnologiju vode i
sanitarno inženjerstvo - Beograd, pa se kopiranje i umnožavanje u celini ili delovima, u bilo kojoj
formi, može vršiti samo uz saglasnost UTVSI.

Sanacija podzemnih livenih i čeličnih cevovoda oblogama od cementnog maltera – područje primene, zahtevi, obezbeđenje kvaliteta i ispitivanja

Sadržaj:

Nacionalni predgovor	5	5.6.2.2	Vodocementni faktor	11
Predgovor DVGW	5	5.6.2.3	Razmera mešanja	11
1. Područje primene	7	5.6.2.4	Rasprostiranje	11
2. Normativne reference	7	5.6.2.5	Očvršćavanje i dopunska obrada	12
3. Područje primene obloge od cementnog maltera	8	5.6.3	Zahtevi za očvršli malter	12
4. Namena obloge	8	5.6.3.1	Opšte	12
5. Zahtevi	8	5.6.3.2	Debljina sloja	12
5.1 Opšte	8	5.6.3.3	Svojstva obloge	12
5.2 Zahtevi za izvođača	8	5.6.3.4	Izvođenje krajeva i prelaza	13
5.3 Zahtevi za postojeći cevovod	9	6. Obezbeđenje kvaliteta na gradilištu	13	
5.3.1 Opšte	9	6.1	Oprema	13
5.3.2 Stavljanje van pogona	9	6.2	Kontrola i skladištenje materijala na gradilištu	13
5.3.3 Statički zahtevi	9	6.3	Obezbeđenje kvaliteta postupka ..	13
5.3.4 Prepreke i njihovo otklanjanje	9	6.3.1	Neprohodni poprečni preseci	13
5.3.5 Izrada armatura i odvojaka	9	6.3.2	Prohodni poprečni preseci	13
5.4 Postupak čišćenja	9	6.4	Dokumentacija i sledljivost	13
5.4.1 Opšte	9	7. Ispitivanja	14	
5.4.2 Mehaničko čišćenje	10	7.1	Vrste ispitivanja	14
5.4.2.1 Čišćenje uređajima	10	7.1.1	Opšte	14
5.4.2.2 Ručno čišćenje	10	7.1.2	Ispitivanje pogodnosti	14
5.4.2.3 Čišćenje vodom pod visokim pritiskom	10	7.1.3	Ispitivanje kvaliteta	14
5.4.3 Hidraulički postupak čišćenja (kracovanje)	10	7.2	Ispitivanje građevinskih materijala	14
5.5 Postupak oblaganja	10	7.3	Ispitivanje razmere mešanja i vodocementnog faktora	14
5.5.1 Mašinsko oblaganje (postupak raspršivanja)	10	7.3.1	Uzimanje uzorka	14
5.5.2 Ručno oblaganje prohodnih cevovoda	11	7.3.2	Određivanje sadržaja peska	14
5.6 Zahtevi za materijale koji se koriste	11	7.3.3	Određivanje sadržaja vode	14
5.6.1 Zahtevi za građevinske materijale	11	7.3.4	Proračun razmere mešanja i vodocementnog faktora	15
5.6.6.1 Opšte	11	7.4	Ispitivanje rasprostiranja, čvrstoće pri pritisku i čvrstoće pri zatezanju savijanjem	15
5.6.1.2 Cement	11	7.5	Ispitivanje debljine sloja	15
5.6.1.3 Pesak	11	7.5.1	Opšte	15
5.6.1.4 Voda	11	7.5.2	Merenje utiskivanja	15
5.6.1.5 Aditivi	11	7.5.3	Merenje postupcima bez razaranja	15
5.6.2 Zahtevi za sveži malter	11	7.5.4	Izvođenje merenja	15
5.6.2.1 Opšte	11	7.6	Ispitivanje svojstava obloge	15

7.6.1	Opšte.....	15
7.6.2	Ispitivanje površine.....	15
7.6.3	Ocena pojave prslina	15
7.7	Obim ispitivanja.....	15
7.8	Nadzor nad primenjenim ispitnim sredstvima.....	16
7.9	Potvrda o izvršenom ispitivanju....	16
7.10	Ispitivanje pod pritiskom, odnosno ispitivanje nepropusnosti obloženih cevovoda.....	16
8.	Ponovno puštanje u rad	17

Dodatak A (informativno) - Zapisnik o sanaciji oblaganjem cementnim malterom prema radnom listu UTVSI DVGW W 343 (A) (primer obrasca)	19
--	-----------

Dodatak B (informativno) - Dnevni izveštaj o sanaciji oblaganjem cementnim malterom prema radnom listu UTVSI DVGW W 343 (A) (primer obrasca)	20
---	-----------

Nacionalni predgovor

Veliki broj starih vodovodnih mreža i cevovoda u našoj zemlji, zastoj u redovnom obnavljanju i održavanju mreže, kao i dugogodišnji nedostatak finansijskih sredstava, traže hitna i ekono- mična rešenja.

Radovi sa iskopom u gradskom području su sku- pi i izazivaju saobraćajne poremećaje. Dodatno opterećuju složene uslove snabdevanja vodom i izvođenja radova na rehabilitaciji. Oblaganjem livenih gvozdernih i čeličnih cevovoda cementnim malterom, posebno na dugačkim pravcima, tro- škovi sanacije se u velikoj meri smanjuju. Grad- ski saobraćaj odvija se uz minimalne smetnje, a sami radovi znatno kraće traju.

Objavljivanje ovog radnog lista naredni je korak kojim UTVSI, uz najnovija izdanja na srpskom jeziku listova W 402 i W 403, nastavlja izdava- nje tehničkih pravila posvećenih većoj bezbed- nosti snabdevanja vodom, smanjenju gubitaka i dobrom održavanju distributivnih vodovodnih mreža.

Beograd, mart 2015. godine

Udruženje za tehnologiju vode i sanitarno inženjerstvo

Predgovor DVGW

Radna grupa DVGW „Izgradnja bez kopanja ro- vova“ preradila je Radni list DVGW W 343 (A) iz 1981, uzimajući pri tom u obzir stečena iskustva u primeni ovog postupka u oblasti snabdevanja vodom, kao i razvoj tehnike.

Obloga od cementnog maltera pogodna je za primenu u oblasti rehabilitacije cevne mreže po- stupcima sanacije livenih i čeličnih cevovoda, ukoliko postojeći cevovod odgovara statičkim zahtevima. Obloga od cementnog maltera koja je predmet ovog radnog lista ne može da obez- bedi povećanje otpornosti starih cevovoda na pritisak.

Radni list W 343 (A) rezimira zahteve, obezbe- đenje kvaliteta i ispitivanja za naknadno oblagan- je cementnim malterom u oblasti snabdevanja vodom za piće i utvrđuje standarde kvaliteta za sprovođenje postupka, kao i preduzeća koja su za to ovlašćena. Ukoliko se drugačije ne odredi, ispitivanja se vrše uz sopstveni nadzor.

Osnovni zahtevi za oblaganje novih cevi ce- mentnim malterom regulisani su standardima DIN 2880 i DIN 2614¹. Relevantni propisi za nak- nadno oblaganje cementnim malterom obuhva- ćeni su ovim radnim listom.

Radni list W 343 zamenjuje DVGW-ov Radni list W 343:1981-12.

¹ SRPS EN 10298: 2011 Čelične cevi i spojni delovi za cevovode na kopnu i morskim platformama - Unutrašnja obloga od cementnog maltera